EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (teine koda)

24. märts 2009 *

Kohtuasjas C-525/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Rechtbank van koophandel te Hasselti (Belgia) 15. detsembri 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 22. detsembril 2006, menetluses

De Nationale Loterij NV

versus

Customer Service Agency BVBA,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud K. Schiemann (ettekandja), P. Kūris, L. Bay Larsen ja C. Toader,

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: R. Grass,

olles ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on andnud järgmise

määruse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb EÜ artikli 49 tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus esitati vaidluses, mille poolteks on De Nationale Loterij NV (edaspidi „Nationale Loterij") ja Customer Service Agency BVBA, ning ühelt poolt palutakse

selles tuvastada, et Customer Service Agency BVBA tegevus kutsuda inimesi üles osalema kollektiivselt ja individuaalselt üle Euroopa korraldatavas Euro Millions-lotos rikub head äritava ja Nationale Loterijle antud seaduslikku monopoli korraldada avalikke loteriisid, ja teiselt poolt palutakse kohustada Customer Service Agency BVBA'd seda tegevust viivitamata lõpetama.

3 Kuna Rechtbank van koophandel te Hasseltil on kahtlusi, kas ühenduse õigusega on kooskõlas kohaldatav hasartmänge käsitlev Belgia õigusakt, eelkõige 19. aprilli 2002. aasta seadus Wet tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij (mis puudutab rahvusliku loterii tegevuse ja juhtimise ratsionaliseerimist) (*Belgisch Staatsblad*, 4.5.2002, lk 18828), ja ta küsib nimelt seda, kas Nationale Loterij seaduslik monopol korraldada avalikke loteriisid on kooskõlas EÜ artikliga 49, ning otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas EÜ artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et kuigi siseriiklik säte, nimelt 19. aprilli 2002. aasta seaduse artikkel 37, mis piirab ettevõtja turule juurdepääsu, kes tahab müüa kasusaamise eesmärgil Euro Millions-loto rühmaosavõtu kuponge, on piirava iseloomuga, on see lubatav avaliku huvi esinemisel (mängimisega seotud pillamise ärahoidmine), teades et:

a) Nationale Loterij, mis on omandanud seadusliku monopoli Belgia riigilt ja maksab selle eest monopolitasu ja mille eesmärk on suunata inimesele omast mängukirge, reklaamib regulaarselt osavõttu Euro Millions-lotost, tegelikult seeläbi mängukirge suurendades;

b) Nationale Loterij regulaarsel reklaamil ja tema müügimeetoditel on turgu laiendav mõju, mille eesmärk on pigem Nationale Loterij maksimaalse kasumi saavutamine (finantshuvid) kui inimesele omase mängukire suunamine;

c) vähem piiravate meetmetega, nagu võimalike panuste ja võidusummade piiramine, võib paremini saavutada püstitatud eesmärgi – suunata inimesele omast mängukirge?

2. Kas piirav siseriiklik säte, nimelt 19. aprilli 2002. aasta seaduse artikkel 37, mis takistab turule juurdepääsu ettevõtjale, kes kavatseb müüa kasusaamise eesmärgil kuponge osalemiseks Euro Millions-lotos, on vastuolus teenuste osutamise vabaduse põhimõttega (EÜ artikkel 49), kui kostja ei korralda loteriid ise, vaid tegelikult soovib oma osaluskupongide abil kasusaamise eesmärgil Euro Millions-loto rühmaosavõttu korraldada?"

4 Pärast seda, kui eelotsusetaotlusega oli pöördutud Euroopa Kohtu poole, esitas Nationale Loterij Hof van beroep te Antwerpenile eelotsusetaotlust käsitleva kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse.

5 Nimetatud apellatsioonikohus muutis 8. novembri 2007. aasta otsusega eelotsusetaotlust käsitlevat kohtuotsust ja kohustas Customer Service Agency BVBA'd lõpetama siseriikliku õiguse rikkumise tõttu oma tegevuse, mõistes iga tuvastatava rikkumise kohta välja 5000 euro suuruse trahvi. Hof van beroep te Antwerpen märkis oma otsuses, et esimese astme kohus tõstatas õigesti küsimuse, kas siseriiklik õigusakt on EÜ artikliga 49 kooskõlas. Hof van beroep te Antwerpen leidis aga, et vastus sellele küsimusele on selge ning seega ei ole Euroopa Kohtule vaja eelotsusetaotlust esitada.

Uurinud siseriiklikku õigusakti seoses Euroopa Kohtu 6. novembri 2003. aasta otsusega kohtuasjas C-243/01: Gambelli jt (EKL 2003, lk I-13031), sedastas kõnealune kohus, et nimetatud õigusakt on ühenduse õigusega kooskõlas.

6 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kui tegemist on kohtuga, mille otsuste peale saab siseriikliku õiguse kohaselt edasi kaevata, ei välista EÜ artikkel 234 seda, et Euroopa Kohtusse eelotsusetaotluse esitamisel saaks niisuguse kohtu otsuseid vaidlustada siseriikliku õigusega ette nähtud tavapäraste edasikaebamise võimaluste raames (12. veebruari 1974. aasta otsus kohtuasjas 146/73: Rheinmühlen-Düsseldorf, EKL 1974, lk 139, punkt 3, ja 16. detsembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-210/06: Cartesio, EKL 2008, lk I-9641, punkt 89).

7 See, kuidas eespool viidatud kohtuotsuse Cartesio punktis 98 on EÜ artiklit 234 tõlgendatud, ei ole põhikohtuasjas asjakohane. Nimetatud kohtuotsuse Cartesio aluseks olnud asjas tuli Euroopa Kohtul anda seisukoht olukorras, kus siseriiklikud õigusnormid näevad ette võimaluse esitada eelotsusetaotlust käsitleva kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse, samas kui kogu põhikohtuasi on eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli ning piiratud apellatsioonkaebus on esitatud üksnes eelotsusetaotluse suhtes. Euroopa Kohus märkis kõnealuses punktis 98, et EÜ artikli 234 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et pädevust, mis on selle asutamislepingu sättega antud igale eelotsusetaotluse esitanud kohtule, ei või piirata selliste õigusnormidega, mis võimaldavad apellatsioonikohtul muuta Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamise otsust, see tühistada ja kohustada selle otsuse teinud kohut jätkama peatatud siseriiklikku menetlust. Selline tõlgendus ei ole põhikohtuasjale ülekantav, kuna selles ei ole kohtuasi eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli.

8 Põhikohtuasjas lahendas Hof van beroep te Antwerpen pooltevahelise vaidluse ise ning võttis seega vastutuse tagada ühenduse õiguse järgimine.

9 Seega tuleb nentida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtus ei ole enam vaidlust.

10 Kuna eelotsusetaotluse eesmärk ei ole nõuandvate arvamuste andmine üldiste või teoreetiliste küsimuste kohta, vaid vaidluse tõhusa lahendamisega lahutamatult seonduv vajadus (vt eelkõige 20. jaanuari 2005. aasta otsus kohtuasjas C-225/02: García Blanco, EKL 2005, lk I-523, punkt 28), siis ei ole esitatud küsimustele vastamine enam vajalik.

11 Kuna isegi siis, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes põhimõtteliselt peab eelotsusetaotluse esitamise otsuse peale esitatud kaebuse läbivaatamisel tehtud kohtuotsust arvesse võtma, ei ole eelotsusetaotlust tagasi võtnud, peab see kohus konkreetsemalt otsustama, kas jätta eelotsusetaotlus jõusse, seda muuta või võtta see tagasi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Cartesio, punkt 96), siis tuleb nentida, et sellele küsimusele ei ole vaja vastata.

12 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) määrab:

Kohtuasjas C-525/06 ei ole eelotsusetaotlusele vaja vastata.

Allkirjad